

Stichting
Interreligieus Beraad Segbroek

Inhoudelijke Verslag

van de Cursus Vertrouwenspersoon aan het einde van het kalenderjaar 2014, afgerond begin 2015

Stichting Interreligieus Beraad Segbroek

Postadres: Beeklaan 167

2562 AD Den Haag

Te. 070 3624009 (Voorzitter)

www.stichtingibs.nl

De aanleiding

In het afgelopen jaar 2014 is via de gemeenschappen van het Interreligieus Beraad Segbroek (IBS) voortdurend de vraag gekomen een cursus “vertrouwenspersoon” op te zetten.

In het verleden werd in Den Haag door STIOM een dergelijke cursus georganiseerd. Daar kregen studenten na afloop een certificaat. Inmiddels bestaat STIOM niet meer en is er behoefte aan een volgende generatie vertrouwenspersonen.

Uit gesprekken is gebleken dat thema's als de seksuele diversiteit en suicide vaak niet bespreekbaar zijn in de eigen gemeenschappen, ook al wordt veel aandacht gegeven in voorlichtingsbijeenkomsten. Vooral jonge mensen verkeren daardoor in moeilijke situaties. Om voor zo'n “probleem” uit te komen moet men gegarandeerd bij iemand terecht kunnen, die de weg wijst!

Andere onderwerpen die bij vertrouwenspersonen ter sprake kunnen komen zijn: huiselijk geweld, opvoedproblemen, schulden, integratieproblemen, huwelijksdwang, echtscheiding, verwaarlozing, machtsmisbruik, vormen van verslaving enz.

Tijdens de Conferentie Seksuele Diversiteit “Aan de slag in Segbroek” (februari 2014) is tijdens de workshops met imam, dominee en pandt deze behoefte ook heel nadrukkelijk aan de orde gekomen. Naar aanleiding daarvan is het Dialooghuis een onderzoek begonnen bij moskeebesturen hoe er met pleegzorg en seksuele diversiteit wordt omgegaan. Intussen is daarbij ook meer dan duidelijk geworden dat de behoefte bestaat aan genoemde vertrouwenspersonen. Niet altijd zijn de imams, pandits en pastores in staat zonder een oordeel de mensen met “problemen” een weg te wijzen.

Het IBS wil samen met de Stichting Dialooghuis de cursus/training organiseren. Daartoe is, na een ontmoeting in een bijeenkomst over het "Buurthuis van de Toekomst", contact opgenomen met de "Pastorale Partner". Deze heeft een cursusaanbod gedaan waarvoor subsidie is verkregen.

Uitvoering

In de eerste plaats richt het IBS zich op de partners in Segbroek, maar heeft zij ook religieuze en culturele stichtingen in andere delen van de stad uitgenodigd met iemand deel te nemen!

Vanaf september 2014 zijn uitgebreide gesprekken geweest tussen leden van het Interreligieus Beraad en medewerkers van de "Pastorale Partner". Namens de laatste werd drs. Ad de Gruijter aangewezen om de cursusopzet te realiseren. Daartoe zijn oog gesprekken gevoerd met voormalige lesgevers van "Nieuwe Sporen" die voor STIOM de cursus verzorgden. Zorgvuldig werden kandidaten geworven en in een gesprek getoetst op geschiktheid.

November 2014 is de cursus begonnen en in januari 2015 is deze afgerond, waarna een certificaat wordt verstrekt op 4 maart 2015.

Begonnen met 16 deelnemers, eindigen 10 mensen met een certificaat aan het einde van de cursus. Zij komen uit diverse geledingen van de (religieuze en levensbeschouwelijke) samenleving en zijn er ook voor ieder in die samenleving die dat behoeft.

Nadat de cursus is gevolgd zal in overleg met de deelnemers afgesproken worden waar en wanneer de vertrouwenspersonen beschikbaar en bereikbaar zijn (spreekuur), zoals in eerste instantie in het Dialooghuis aan de Beeklaan en op andere nog nader te bepalen plaatsen (servicepunten), waaronder spreekkamers bij kerk, moskee en mandir. Ook zullen huisbezoeken afgelegd worden. Vertrouwenspersonen dienen oog en oor te hebben voor wat onder mensen in de gemeenschappen leeft. Zij dienen ook enige kennis te verwerven hoe naar (gemeentelijke) voorzieningen te verwijzen (Sociale kaart Den Haag).

Vertrouwenspersonen zijn laagdrempelig toegankelijk en hebben een gedragscode/overeenkomst ondertekend. Daarin is vastgelegd dat zij deelnemen aan intervisiebijeenkomsten en aangestuurd worden door het IBS. Vertrouwenspersonen kunnen door tijdig in contact te komen met hulpvragers een belangrijke preventieve functie hebben: iemand die goed en met begrip en geduld luistert, met de hulpvrager op zoek gaat naar wat deze zelf kan oplossen eventueel samen met de vertrouwenspersoon en wanneer andere hulpverleners nodig zijn.

De religieuze leiders zullen geïnformeerd worden in een gezamenlijke bijeenkomst. De bezoekers van de gemeenschappen zullen met flyers op de hoogte gebracht worden van de aanwezigheid van vertrouwenspersonen en hoe en waar men deze kan bereiken!

De Pastorale Partner heeft een cursusopzet ontwikkeld. Voor het verzorgen van de cursus zijn deskundigen aangetrokken: Corry van Straten (supervisor en voormalig geestelijk verzorger bij Parnassia/Bavo), Jamila Zacouri en Attry Ramdhani (Moslim- en Hindoe geestelijk verzorger in het Medisch Centrum Haaglanden). Zij informeren de kandidaten over mogelijke psychiatrische aspecten bij klachten en hulpvragen en over de context waarin hulpvragen kunnen worden gezien wanneer sprake is van een moslim- of hindoe achtergrond. Aan de hand van voorbeelden wordt ook 'geoefend'.

De cursusopzet is van de hand van Ad de Gruijter (zie profiel op de website van de Pastorale Partner (www.depastoralepartner.nl) voormalig zorgmanager Dienst Geestelijke Verzorging MCH) die drie van de zes cursusavonden verzorgt. Daarin komen aan bod de rollen en de competenties (vaardigheden) die een vertrouwenspersoon nodig heeft. Er is aandacht voor

het vertrouwelijk omgaan met wat besproken wordt met cliënten en hoe vertrouwen te geven. Er wordt geoefend in aspecten van goede communicatie aan de hand van voorbeelden. De cursisten leren de eigen grenzen te verkennen en wanneer doorverwezen moet worden. Dat laatste gebeurt aan de hand van het oefenen met de 'Sociale Kaart' van Den Haag.

Cursusopzet waarbij vóór elke cursusavond digitaal leeswerk wordt toegezonden en ná elke cursusavond het cursusmateriaal van die avond wordt toegezonden.

Elke avond noteert de cursist kernpunten in het eigen leerproces ("mijn rugzak").

1 Donderdag 13 november Ad de Gruijter

informatie over doel cursus rollen van de vertrouwenspersooncompetenties, grenzen stellen vertrouwelijkheid, geheimhouding zelfinzicht, zelfreflectie do en don't een casus uit de praktijk

2 Donderdag 27 november Corry van Straten

psychiatrische ziektebeelden overdreven aandacht/afhankelijkheid borderline- verslavingen- pathologie structuur bieden en helderheid doorverwijzen

3 Donderdag 4 december Jamila Zacouri

Islam en cultuur reguliere en alternatieve hulpverlening huwelijksdwang-eerwraak-zwarte magie. Sihr,djinns, ayn-büyü-nuska enz. een casus uit de praktijk

4 Donderdag 11 december Attr Ramdhani

Hindoeïsme en cultuur reguliere en alternatieve hulpverlening. schaamte en schuldcultuur; ik/wij cultuur

- 5 huiselijk geweld-voodoo-winti enz.casus uit de praktijk
Donderdag 15 januari 2015 Ad de Gruijter
- empowerment (met aandacht voor ontwikkelfasen)
aandacht voor de context distantie en nabijheid feedback geven
relatie reguliere hulpverlening een casus uit de praktijk
- 6 Donderdag 29 januari 2015
- Functie van het taboe, taboe als begrip Dossier bijhouden – registratie (lengte/duur van cliëntencontacten) Verwijsstructuur naar vertrouwenspersonen
Oefenen met sociale kaart Den Haag (doorverwijzen/ netwerkcontacten)
Gedragscode – overeenkomst – klachtenprocedure – aansturing Afspraken over intervisie Spreekuurplanning Evaluatie persoonlijk leerproces en evaluatie cursus

Conclusie na afloop

- Het werd een compacte cursus met zeer gemotiveerde deelnemers.
- Er kon niet meer dan een keer verzuimd worden.
- Het aantal cursussen zou uitgebreid moeten worden, daarom zijn inter- en supervisie uren van groot belang.
- Voor een goede registratie en privacywaarborgen zijn laptops nodig die in beheer van het IBS blijven.
- Vertrouwenspersonen kunnen ingezet worden op (nog te ontwikkelen) Servicepunten in Den Haag.
- De meerwaarde van deze training is gelegen in de informatie over de achtergronden van de verschillende religies en daarin voorkomende uitwassen (vaak cultureel bepaald).
- Het IBS acht een subsidie noodzakelijk om de vertrouwenspersonen een ruime onkostenvergoeding te bieden en ook om bijv. laptops en ander kantoormateriaal aan te schaffen.
- Het IBS ziet in dat het noodzakelijk is dat nog minimaal een keer de cursus wordt *De*

Pastorale Partner

Interreligieus Beraad Segbroek

Den Haag, februari 2015